

Hedmark Trafikk FKF

Styrets årsberetning 2016

VIRKSOMHETEN

Hedmark Trafikk FKF har i 2016 hatt høy aktivitet og oppnådd meget gode resultater både på reiseutvikling, økonomi, miljøregnskap og utvikling av organisasjonen med tanke på fremtiden. I løpet av 2016 fullførte foretaket arbeidet med å konkurransen utsette alle transportavtaler i fylket. Det gjennom å igangsette bussbudet i Glåmdalsregionen som den siste av tre geografiske anbudsområdet. Det ble også startet nye avtaler på småbiler i Glåmdalen og på Hedmarken etter anbudskonkurranser. Arbeidet med å tilfredsstille myndighetenes krav om konkurranseutsetting er dermed gjennomført.

MÅLOPPNÅELSE

Tabellen viser de konkrete målene som står i foretakets oppdragsbrevet for 2016.

Hovedmål for samferdselsområdet: God fremkommelighet, effektivt kollektivtilbud og høy trafiksikkerhet	
Delmål kollektivtrafikk: Godt kollektivtilbud og flere kollektivreisende	
Resultatindikatorer med tilhørende resultatkrav for 2016	Antall ordinære reisende skal økes med minst 3 % i 2016 forhold til 2015
	100 % av bussene skal ha betalingsterminal i løpet av 2016
	Rutetilbudet skal holdes på 2014-nivå eller bedre
	Foretaket skal bidra til arbeidet for å redusere utslipp av klimagasser

I forhold til Fylkesrådets fastsatte resultatkrav for 2016 er følgende oppnådd:

Antall ordinære reisende skal økes med minst 3 % i 2016 i forhold til 2015:

- Antall ordinære reisende økte i 2016 med 9,3 %.

100 % av bussene skal ha betalingsterminal i løpet av 2016:

- Etter anbudsoppstart i Glåmdalen har 100 % av bussene i fylket betalingsterminal.

Rutetilbudet skal holdes på 2014-nivå eller bedre:

- Foretaket har styrket rutetilbudet i 2016 sammenlignet med 2014-nivå. I 2014 ble det levert totalt 8 900 000 rutekilometer. Tilsvarende tall for 2016 var 9 700 000 rutekilometer.

Foretaket skal bidra til arbeidet for å redusere utslipp av klimagasser:

- Foretaket har i 2016 satt ytterligere fokus på miljø. Transport økonomisk institutt utarbeider årlig miljøregnskap for å dokumentere utslipp fra bussene i fylket. Regnskapet viser at utslippene av CO2 ekvivalenter er redusert fra ca. 11 000 tonn i 2015 til ca. 6 000 i 2016.
- Et eget prosjekt er igangsatt for å få vurdert 0-utslippsbusser i byene. Foretaket har i den forbindelse styrket intern kompetanse innen fagfeltet.

RESULTAT

Foretaket hadde i 2016 driftsinntekter på 480,3 millioner kroner og driftsutgifter på 464,8 millioner kroner. Dette gir et brutto driftsresultat på 15,5 millioner. Etter at avdrag, renteinntekter og renteutgiftene er hensyntatt har foretaket et netto driftsresultat på 17,5 millioner kroner. Avsetning til disposisjonsfond og overføring til investering er gjort i samsvar med budsjett og driftsresultatet viser et mindreforbruk på kr. 13 703 322.

Inntekter

- Tilskuddet på kr. 334,6 mill. fra fylkeskommunen utgjør ca. 70 % av foretakets inntekter og inkluderer dekning av skyss for videregående skoleelever. Inntekter fra ordinært billettsalg og bussgods utgjør ca. 9 % (44,6 mill. kr) av driftsinntektene, kommunene betaler 78,9 mill. (16 %) for utført skoleskyss. Resterende 5 % er knyttet til momskompensasjon, sykelønnsrefusjoner, reklameinntekter, spesialtransport, anløpsavgifter og kvalitetsavvik.
- Reklamesalget ble på ca. kr. 1 mill. mot kr. 1,5 i 2015, kr. 0,5 i 2014 og kr. 0,3 i 2013.
- Driftsinntektene ble ca. kr. 0,6 mill. høyere enn regulert budsjett. Årsaken til dette er blant flere ordinære reisende og høyere sykelønnsrefusjoner.

Utgifter

- Samlede transportkostnader ble på 398,6 millioner kroner og utgjør ca. 86 % av de totale utgiftene. Lønnskostnader er 15,6 millioner kroner og utgjør ca. 3 % av de totale utgiftene. De resterende 11 % er knyttet til kjøp av varer og tjenester som inngår i foretakets tjenesteproduksjon (administrasjon), avskrivninger og momskompensasjon.
- Driftskostnadene er 11,7 millioner lavere enn regulert budsjett. Hovedårsaken til dette er nye transportavtaler og effektivisering av småbiloppdrag.

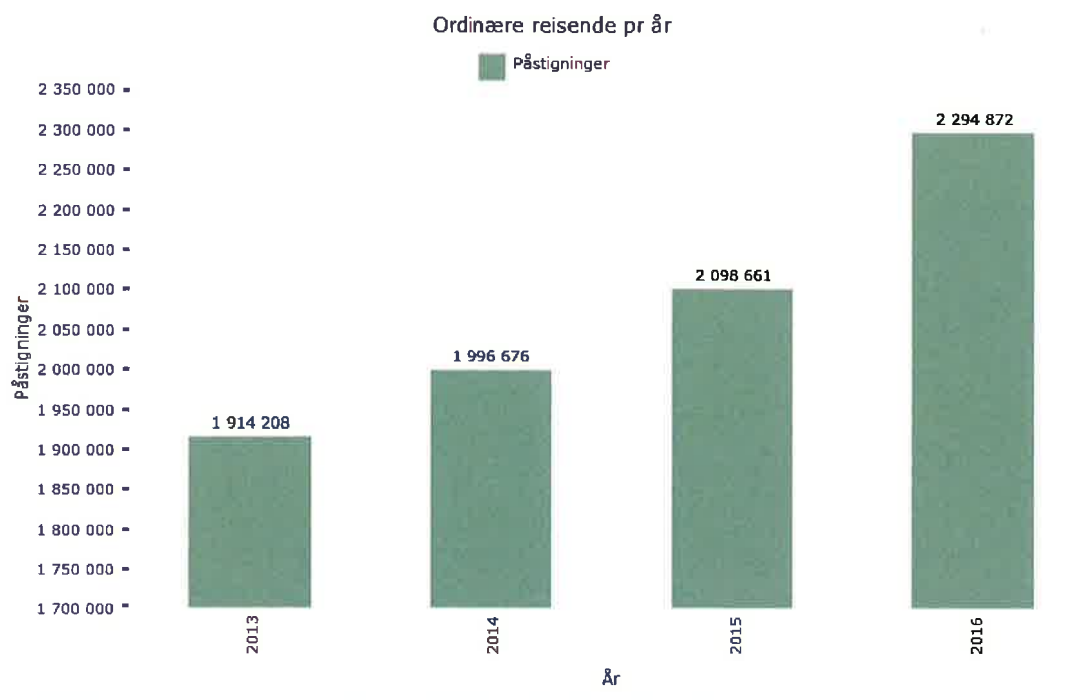
Investering

- Det ble investert for 1,7 millioner kroner i 2016.
- Investeringene er i hovedsak knyttet til innkjøp av betalingsterminaler i bussene på Hedmarken og informasjonssystemer for våre reisende.

HOVEDOMRÅDER

Reiseutvikling i perioden 2013 – 2016:

Veksten i antall ordinære reisende har i 2016 oversteget alle forventninger. Totalt ble det registrert 2 294 872 ordinære reisende (skoleskyss ikke medregnet) i 2016. Dette er en oppgang på 196 211 reisende sammenlignet med 2015, en økning på 9,3%.

Skoleskyss:

Foretaket har i 2016 arbeidet videre med å effektivisere planlegging og gjennomføring av lovpålagt skoleskyss, blant annet ved å videreutvikle de nye saksbehandlingsverktøyene «Skyssweb» og «MinSkyss». Dette er web-baserte verktøy hvor en stor del av arbeidsoppgavene utføres av de ansatte i grunnskolen og elevene selv i de videregående skolene. Systemene gir skolene og elevene god oversikt, og gir på den måten en vinn/vinn situasjon for alle. Totalt er det ca. 8.000 skyss elever i grunnskolen og ca. 4.000 i de videregående skolene, totalt 12.000 skyss elever i fylket.

Markeds- og informasjonsarbeid:

Hedmark Trafikk FKF har i 2016 fortsatt å utvikle sitt markeds- og informasjonsarbeid med særlig fokus på å styrke relasjoner til næringsliv og organisasjoner. I 2016 solgte foretaket reklame for 932.000 kroner eks. mva., en nedgang fra 2015 hvor brutto salg av reklameplass var på ca. 1 500 000 kroner (ca. 600 000 i 2014). Markedsavdelingen har også startet opp en informasjonskampanje for å gi kundene våre en bedre forståelse for våre produkter og kategorier gjennom «Billettvevregler». Det viser seg gjennom kundeundersøkelser at det er lav kunnskap om hvilke billetter man har og hvilke rabatter man får. Det er derfor igangsatt et arbeid med fokus på å utvikle vår nettside og andre tekniske løsninger som kan være til hjelp for kundene. Administrasjonen vil også styrke markedsavdelingen med personell for å kunne arbeide mer aktivt ute blant publikum med informasjon om foretakets tilbud og produkter.

TT-ordningen:

TT-ordningen har fungert godt i 2016. All saksbehandling er overført til Kjørekontoret Innlandet AS, med unntak av noen enkeltfunksjoner som det er naturlig å utføre med egne ansatte.

Antall godkjente brukere ved utgangen av 2016 var 4.109 personer. Med nye brukere fra 1. januar er totalt antall TT-brukere ved inngangen til 2017 på 4.229. Nøkkeltall for 2016 viser:

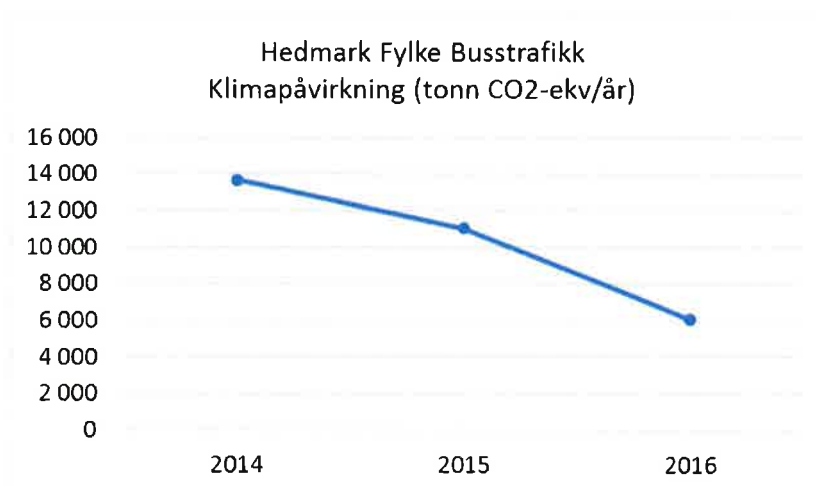
Antall kjørte turer	44.564 turer
Totalt kjørte kilometer	305.000 km
Gjennomsnittlig kilometer pr. tur	6,8 km
Gjennomsnittlig pris pr. tur	kr. 213,30
Drift av TT-ordningen totalt	kr. 1.987.000
Utbetalt til transportører	kr. 8.630.500

Miljø:

Foretaket forurensrer ikke det ytre miljø. Sammen med foretakets leverandører legges det vekt på å begrense belastningen på det ytre miljø, blant annet ved bruk av fornybar energi. Klimautslippene fra buss er mer enn halvert siden 2014 og det er flere årsaker til dette. Nye anbud trådte i kraft i 2015 (Østerdalen) og i 2016 (Glåmdalen) og medførte utskiftning av gammel busspark. De nye bussparkene består hovedsakelig av busser med Euro VI-motor.

Både Nettbuss på Hedmarken og Nettbuss i Glåmdalen har kjørt hele eller deler av 2016 med HVO som drivstoff. HVO har en klimafaktor på 0,3 i forhold til "ordinær diesel" (B7) - dvs. at busser på HVO i gjennomsnitt slipper ut 70 % mindre CO₂ enn busser som kjører på B7. Det totale antall kjørte kilometer er redusert, selv om rutekilometer viser en økning fra 2014 nivå. Dette kommer av betydelig reduksjon i posisjonskjøring, verkstedkjøring, uttak av ekstrabuss og lignende, bl.a. som et resultat av anbud med større fokus på effektiv drift. (I anbudskontraktene betaler vi som oppdragsgiver kun for rutekilometer, mens i de tidligere nettokontraktene fikk operatørene også betalt for posisjonskjøring.)

Tabellen viser utviklingen av utslipp av CO₂ ekvivalenter pr. år.

Organisasjonsutvikling:

På styremøtet i april 2016 ble rapporten Hedmark Trafikk Mot 2020 presentert for styret. Konklusjonen i rapporten begynner med: «*Jobben er ikke avsluttet men heller nettopp begynt. Hedmark Trafikk må finne arbeidsmetoder for å kunne jobbe strategisk med de handlingsplanene de har utarbeidet.*»

Som et direkte resultat av arbeidet med Hedmark Trafikk Mot 2020 ble det i løpet av høsten 2016 etablert 6 prosjekter. Prosjektene er i seg selv svært relevante for å bidra til at foretaket blir enda bedre på mange området, men utfordrer også de ansatte i å arbeide mer på tvers av fagområdene. I slike prosesser er det viktig å ikke glemme den enkelte ansatte. Det har derfor vært viktig for foretaket å videreføre et godt og strukturert HMS arbeid.

De seks prosjektene som er igangsatt er:

1. Rutestruktur i Hamarregionen fra 1. juli 2020
2. Nullutslippsbusser i Hamarregionen fra 1. juli 2020
3. Fremtidig informasjons- og billettsystem
4. Pris og produktstruktur
5. Holdeplassinformasjon og –struktur
6. Virksomhetsstyring

Etiske retningslinjer:

Foretaket følger etiske retningslinjer for ansatte som Hedmark fylkeskommune har vedtatt. Disse skal bidra til at ansatte opptrer og utfører sine oppgaver etter anerkjente etiske prinsipper for offentlig forvaltningsvirksomhet. I tillegg til forståelse av fylkeskommunens og foretakets verdier og krav til integritet, legger de etiske retningslinjene vekt på etisk refleksjon blant medarbeiderne. Etisk refleksjon er innført som metode for bevisstgjøring om etiske problemstillinger.

Foretaket hadde i oktober 2016 to deltakere (økonomileder og driftssjef) på *Komplianceseminaret* i regi av Kollektivtrafikkforeningen.

Arbeidsmiljø:

Foretaket hadde ved årets utgang 21 ansatte. Totalt er 9 av 21 ansatte kvinner. Av styrets 5 medlemmer er 2 kvinner. Administrasjonen i foretaket arbeider for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven, og det søkes å oppnå en balansert sammensetning av kvinner og menn.

Foretaket er en IA-bedrift og arbeider aktivt ut fra en vedtatt IA-handlingsplan. Det er lagt vekt på at den enkelte medarbeider skal kunne arbeide under trygge, selvstendige og forutsigbare rammer. Det legges også stor vekt på den enkeltes fysiske arbeidsplass, gjennom årlige vernerunder. Sykefraværet gikk opp fra 3,5 % i 2015, til 4,5 % i 2016. Dette skyldes langtidsfravær. I samme periode gikk korttidsfraværet (fravær under 9 dager) ned fra 1,8 % til 0,7 % i 2016. Det har i 2016 ikke vært alvorlige ulykker/skader i virksomheten.

Utvikling:

Foretaket har i 2016 lagt ned betydelig arbeid med utvikling av og informasjon om Tiltaksplan 2018-2021. Planen ble sendt på høring i november 2016. Den skal være ferdigstilt slik at den kan vedtas av Fylkestinget i juni 2017. Hovedinnretning på denne konsentreres om fortsatt utvikling av et stabilt og helhetlig rutetilbud og gode betalings- og informasjonsløsninger for å få flere til å velge kollektive løsninger framfor bilen. Videre vil settes det spesielt fokus på det å lære innbyggerne å reise kollektivt i Hedmark. Hedmark Trafikk skal også være en pådriver for «det grønne skiftet», hvilket innebærer at skal jobbes aktivt med å redusere utslippene fra kjøretøyparken som er i tjeneste for foretaket, slik at nasjonale og regionale målsetninger oppnås.

Samtidig vil det være viktig for foretaket å ha fokus på tilpassing av egen organisasjon slik at foretaket kan møte endringer i omgivelser og rammebetingelser på en best mulig måte.

Styret:

Styret i Hedmark Trafikk FKF har i 2016 bestått av:

- Anne-Lise Bakken, Hamar - styreleder
- Stein Tronsmoen, Tynset – nestleder
- Helge Lund, Ringsaker – styremedlem
- Turid Backe-Viken, Trysil – styremedlem
- Arntfinn Markeng – styremedlem som ansattes representant
- Tor André Johnsen, Ringsaker - varamedlem
- Anne-Mette Øvrum, Skarnes – varamedlem
- Per Christer Konterud – varamedlem for ansattes representant til 31.08.2016
- Karen Nybakk – varamedlem for ansattes representant fra 01.09.2016

Arne Fredheim er foretakets administrerende direktør.

I tillegg til seks styremøter er det gjennomført to foretaksmøter med fylkesrådet, samt flere kontaktmøter mellom fylkesrådet, styrets leder og daglig leder. Fylkeskommunen ved avdeling Samferdsel miljø og plan har møterett som observatør på styremøtene.

Hamar, den 27. mars 2017.

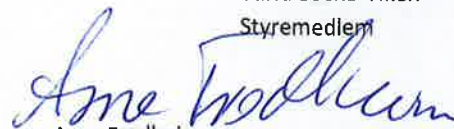

Anne-Lise Bakken
Styreleder

Stein Tronsmoen
Styrets nestleder

Arntfinn Markeng
Styremedlem

Helge Lund
Styremedlem

Turid Backe-Viken
Styremedlem

Arne Fredheim
Administrerende direktør